

Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili

Dogfen Gwyno Strategaeth Ddrafft Toiledau Lleol

Crynodeb Gweithredol

Mae toiledau at ddefnydd y cyhoedd o bwys i bawb sy'n mynd "oddi cartref" am ryw reswm ac yn fater amlwg o hyd. Fodd bynnag, maent hyd yn oed yn bwysicach i rai grwpiau yn y gymdeithas, gan gynnwys pobl hŷn, pobl ag anableddau, pobl ag anghenion penodol (gan gynnwys rhai problemau meddygol), menywod, plant a phobl ifanc a'u teuluoedd. Gall darpariaeth wael gael effaith anghymesur ar y grwpiau hyn; er enghraifft, deallir bod darpariaeth wael yn cael effeithiau negyddol penodol ar bobl hŷn, gan y gall rhai fod yn llai tebygol o adael eu cartrefi heb fod yn hyderus y bydd cyfleusterau digonol ar gael iddynt. Gall hyn gyfrannu at fwy o arwahanrwydd cymdeithasol ac anweithgarwch, yn ogystal ag effeithio ar allu pobl i gynnal annibyniaeth ac urddas yn ddiweddarach yn eu bywydau.

Daeth Rhan 8 o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017: Darparu Toiledau i rym ar 31 Mai 2018 ac mae'n gosod dyletswydd ar bob awdurdod lleol yng Nghymru i lunio a chyhoeddi strategaeth toiledau lleol ar gyfer ei ardal.

Erbyn hyn mae cyfrifoldeb ar awdurdodau lleol yng Nghymru i:

- asesu'r angen am ddarpariaeth toiledau yn eu cymunedau;
- cynllunio i ddiwallu'r anghenion hynny;
- cynhyrchu strategaeth toiledau lleol; ac
- adolygu'r strategaeth, ei diweddarau a rhoi cyhoeddusrwydd i ddiwygiadau.

O'r herwydd, rhaid i Gyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili lunio a chyhoeddi ei strategaeth cyn pen blwyddyn ar ôl 31 Mai 2018. Nid yw'r ddyletswydd i lunio strategaeth toiledau lleol yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol ddarparu a chynnal a chadw toiledau cyhoeddus yn uniongyrchol. Rhaid i'r Awdurdod Lleol ystyried yn strategol sut y gellir darparu cyfleusterau a sut y gall eu poblogaeth leol gael mynediad iddynt. Ar ôl adolygu'r strategaeth hon, mae'n ofynnol i Gyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili gyhoeddi datganiad o gynnydd. Mae'r strategaeth hon yn cyfrannu at sicrhau toiledau hygyrch a glân lle bynnag mae pobl yn byw, yn gweithio neu'n ymweld.

Nid yw darparu toiledau lleol at ddefnydd y cyhoedd yn ofyniad statudol ar awdurdodau lleol yng Nghymru. Felly, oherwydd y toriadau ariannol digynsail mewn llywodraeth leol, mae'n bosibl y bydd angen i Gyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili, fel llawer o awdurdodau lleol eraill, gau ei flociau o doiledau cyhoeddus traddodiadol. Nod y strategaeth hon yw lliniaru'r effeithiau posibl trwy sicrhau bod toiledau mewn mwy o gyfleusterau'r cyngor ar gael at ddefnydd y cyhoedd a gweithio gyda'r sector preifat i helpu i hyrwyddo eu cyfleusterau hwythau.

Bydd lleoliadau toiledau'n cael eu hyrwyddo trwy ap mapio wedi'i gynllunio'n benodol ar gyfer technoleg symudol a ffonau clyfar. Bydd mangreoedd sy'n cymryd rhan hefyd yn arddangos sticer mewn man amlwg, yn nodi bod toiledau ar gael i'r cyhoedd. Ar y sticer bydd y logo sydd wedi'i bennu gan Lywodraeth Cymru. Mae mapio'n rhan bwysig o'n strategaeth fel ei bod yn hawdd i bobl mae arnynt angen defnyddio toiled gael gwybodaeth am y lleoliad, oriau agor, hygyrchedd a'r math o gyfleusterau sydd ar gael. Mae'r strategaeth hon yn ymgorffori adborth o ymgynghoriad cyhoeddus a gynhaliwyd yn

ystod mis Medi 2018. Roedd yr ymgynghoriad wedi'i fwriadu i asesu anghenion preswylwyr a phobl sy'n ymweld â'r fwrdeistref sirol neu'n gweithio ynddi. Cafwyd 357 o ymatebion, y ceir dadansoddiad ohonynt yn *Adroddiad Ymgynghoriad Asesiad Anghenion Strategaeth Toiledau Lleol Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili*² ac a ddefnyddiwyd i lywio cynnwys y strategaeth ddrafft.

Mae'r strategaeth hon yn nodi'r opsiynau y gellir eu hystyried dros y ddwy flynedd nesaf i gynyddu'r ddarpariaeth toiledau lleol. I wneud hyn bydd CBS Caerffili yn:

1. Ymchwilio i'r holl opsiynau sydd ar gael gan gynnwys gweithio gyda'r sector preifat, gwasanaethau gwirfoddol a Chynghorau Cymuned i sicrhau bod mwy o doiledau lleol ar gael yn y mannau lle mae eu hangen mwyaf.
2. Hybu cyfle cyfartal er mwyn darparu gwasanaethau a chyfleusterau priodol, hygyrch ac effeithiol i bob rhan o'r gymuned heb ragfarn.
3. Sicrhau y bydd y sticeri â'r logo toiled yn cael eu harddangos wrth fynedfeydd holl adeiladau priodol y Cyngor a busnesau preifat sydd wedi cytuno i gael eu mapio.
4. Gweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan a darparwyr gofal iechyd; i'w hannog i agor y cyfleusterau i'r cyhoedd, cymryd rhan yn y cynllun mapio ac arddangos y sticer â'r logo toiled mewn mangreoedd priodol.
5. Gwella'r ymwybyddiaeth o'r ddarpariaeth toiledau yn y Fwrdeistref, a'r wybodaeth amdani, trwy ddiweddarau gwybodaeth ar wefan CBS Caerffili a diweddarau ystorfa data mynediad agored Llywodraeth Cymru, Lle, yn rheolaidd.
6. Darparu mapiau gwybodaeth ar-lein, mapiau ffisegol a thaflenni gwybodaeth, a gwybodaeth lawrlwythadwy a gyrchir trwy dechnoleg ffonau symudol.
7. Gweithio gyda phartneriaid i wella'r ddarpariaeth yn agos at fannau ymgynnull allweddol yn y nos megis safleoedd tacsis, meysydd parcio, gorsafoedd rheilffordd/bysiau a safleoedd bws.
8. Adolygu gweithrediadau a safonau glanhau yn gyfnodol i sicrhau'r ddarpariaeth fwyaf effeithlon ac effeithiol o fewn yr adnoddau a ddyrennir.
9. Parhau i weithio gyda'r Heddlu a phreswylwyr, grwpiau cymunedol ac eraill i sicrhau bod y cyfleusterau mor ddiogel ag sy'n bosibl.
10. Peidio â chodi tâl ar breswylwyr am ddefnyddio cyfleusterau toiledau yn adeiladau'r cyngor lle mae yna ddarpariaeth.
11. Ymchwilio i opsiynau i ddarparu cyfleusterau i bobl ddigartref / sy'n cysgu allan.

Dogfen Gryno Strategaeth Ddrafft Toiledau Lleol

12. Sicrhau bod y Grŵp Cyngori ar Ddiogelwch Digwyddiadau'n parhau i roi cyngor a chyfarwyddyd ar gyfleusterau toiledau dros dro sydd i gael eu darparu mewn digwyddiadau wedi'u trefnu.
13. Sicrhau y rhoddir ystyriaeth i ddatblygu cynaliadwy ac ynni wrth hwyluso'r ddarpariaeth toiledau lleol.
14. Sicrhau bod swyddogion yn codi'r angen am newidiadau i Bolisi Cynllunio a deddfwriaeth mewn perthynas â'r ddarpariaeth toiledau a mynediad i doiledau.